

Kültür ve Miras - 8

1. 18. yy. ve sonrasında Osmanlı Devleti'nde yapılan bazı yenilikler şunlardır:

- Lale Devrinde Viyana, Paris gibi Avrupa başkentlerinde geçici elçilikler kurulmuştur.
- III. Selim Dönemi'nde Londra, Paris, Viyana gibi Avrupa başkentlerinde daimî elçilikler açılmıştır.

Osmanlı Devleti'nde yapılan bu yeniliklerin temel amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Mevcut sınırlarını genişletmek
- B) Türk kültürünü yaygınlaştırmak
- C) Ekonomik kalkınmayı sağlamak
- D) Avrupa'daki gelişmeleri takip etmek

2. • Yeniçeri Ocağı kaldırılarak yerine Asakir-i Mansure-i Muhammediye Ordusu kuruldu.
- Divan-ı Hümayun kaldırılarak yerine nazırlıklar (bakanlıklar) kuruldu.
- Takvim-i Vakayi adında ilk resmî gazete çıkarıldı.

II. Mahmut dönemi ıslahatları ve ıslahatların yapıldığı alanlar eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi dışarıda kalır?

- A) Kültürel
- B) Siyasi
- C) Askerî
- D) Mimari

3. Osmanlı Devleti, XVI. yüzyılın sonlarından itibaren eski gücünü yitirmeye başladı. Ticaret eski önemini kaybetti ve vergi geliri azaldı. Kapıkulu askerleri, çeşitli nedenlerle isyanlar çıkarırken padişah ve devlet görevlilerini değiştirmeye başladı ve böylece devlet otoritesi sarsıldı. Disiplini kaybolan ordu, özellikle Avrupa orduları karşısında yenilgiler aldı ve fetihler durdu.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin;

- I. dinî,
- II. siyasi,
- III. ekonomik,
- IV. askerî

alanların hangilerinden olumsuz etkilendiği söylenebilir?

- A) I, II ve III
- B) I, II ve IV
- C) I, III ve IV
- D) II, III ve IV

4. Lale Devri'nde tercüme heyetleri kurularak çeşitli eserler Türkçeye çevrilmiştir. Matbaa kurulmuş ve bazı eserler basılmıştır. Avrupa'ya elçiler gönderilmiş ve bu dönemde ilk defa çiçek aşısı uygulanmaya başlanmıştır.

Buna göre Lale Devri ile ilgili,

- I. Kültürel çalışmalar yapılmıştır.
- II. Toplum sağlığını korumak amaçlanmıştır.
- III. Avrupa'daki gelişmeler yakından takip edilmek istenmiştir.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde 19. Yüzyılın ikinci yarısından itibaren demir yollarının yapımına başlanmıştır. İnşa edilen bu demir yolları Osmanlı Devleti üzerinde derin etkiler ortaya çıkarmıştır. İşletmeye açılan demir yolları, isyanlarda ve savaşlarda askerî birliklerin gerekli yerlere taşınmasını hızlandırarak Osmanlı yönetimine kolaylıklar sağlamıştır. Demir yollarının sağladığı ucuz ve kolay ulaşım imkânları yeni toprakların işlenmesine de katkı sağlamıştır. Anadolu buğdayı İstanbul'a ve oradan da Avrupa'ya taşınmaya başlamıştır.

Verilen metinde, demir yolu yapımının hangi alandaki katkısına değinilmemiştir?

- A) Tarım
- B) Ticaret
- C) Sanayi
- D) Güvenlik

6. 19. yy'da Osmanlı Devleti'nde yapılan bazı yenilikler şunlardır:

- Takvim-i Vekâyi Gazatesi'nin çıkarılması(1831)
- Şirket-i Hayriye'nin kurulması(1850)
- Posta ve Telgraf Nezareti'nin kurulması(1871)

Osmanlı Devleti'nde yapılan bu yenilikler aşağıdaki alanlarla eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır? ?

- A) Bankacılık
- B) Ulaşım
- C) İletişim
- D) Kültürel

7. “Osmanlı Devleti’nin taht merkezlerinden olan Edirne’de toplam 3150 adet büyük hanenin hamamları vardır. Vezirler ve diğer devlet adamlarının sarayları ile ileri gelenlerin evlerinde ikişer, üçer özel hamam vardır. Edirne ileri gelenleri, ‘En sıradan hanede bile bir gusûlhane vardır.’ diye övünürler.”

Bu metinde Osmanlı kültürünün hangi özelliğine değinilmiştir?

- A) Misafirperverlik
B) Temizlik
C) Dürüstlük
D) Çalışkanlık

8. “Ne bir dilenci ne de para isteyen biri vardır. Çünkü onların gereksinimleri karşılanır. Varlıklı kimseler hapishanelere giderek borç nedeniyle hapse düşenleri kurtarır. Çekingen yoksullara titizlikle yardım edilir. Türkler büyük yolların onarılması, geçenlerin serinletilmesi amacıyla çeşmelerin yapılması için çaba harcarlar. Hanlar, hamamlar, köprüler, camiler yaptırırlar.”

Joseph Pitton de Tournefort

Buna göre Osmanlı halkı için,

- I. Yardımseverdirler.
II. Merhamet duygusu içinde hareket ederler.
III. İhtiyaçları karşılamak için mimari eserler yaptırmışlardır.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

9. Fransız Seyyah Gezgin Charles Texier (Çarls Teksie), Anadolu gezisi sırasında gördükleri ile ilgili şunları söylemiştir:

“Türkler, Rumlarla bir sanatı paylaşırlar ki o da iyi bir geleceği olan İzmir halısıdır. Bu halılar, Amerika’ya kadar ihraç edilir. Yörük kadınları da çadırlarının altında bu halıyı dokurlar. Kula’da bol olan yün, boya veren bitkilerle birleşmiştir.”

Buna göre Anadolu’da;

- I. ticaret,
II. sanayi,
III. hayvancılık

ekonomik faaliyetlerinden hangileriyle uğraşıldığı söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

10. “Çarşıda camidekine benzer bir sükûnet hüküm sürmektedir. Her tarafta mümkün olduğu kadar az konuşulmakta ve sakin hareket edilmektedir. Şarkı söylemek, gürültülü kahkahalar atmak, lüzumsuz izdihamlar yaratmak gibi şeylere hiç rastlanmaz. Bütün yüzler, eller ve ayaklar tertemizdir. Her tarafta insanların birbirine karşılıklı saygı duydukları gözlenir.”

Bu metinden hareketle Osmanlı toplumunun kültürel özelliklerinden hangisine ulaşamaz?

- A) Kişisel bakım
B) Toplumsal düzen
C) İnsan haklarına saygı
D) Sanat sevgisi

11. Osmanlı Devleti’nde farklı din ve milletten insanlar birlikte barış içinde yaşıyorlardı. Komşuluk ilişkileri üst düzeydeydi. Mahalle sakinleri kış hazırlıklarını, düğün ve cenaze törenlerini birlikte yaparlardı.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. Din birliği sağlanmıştır.
II. Toplumsal dayanışma vardır.
III. Farklı kültürler bir arada yaşamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

12. “İstanbul’da okullardan sonra en önemli yapılar imaret denilen bakımevleridir. Bunlar fakir ve bakıma muhtaç insanların doyurulması için yaptırılmışlardır. Bir aşçı, fakir ve bakıma muhtaç insanlara burada yemek hazırlar. Düzenli olarak her isteyene etle karışık pirinç yemeği, suyla karıştırılıp mayalanan irmikten yapılan “boza” adındaki içecek ve bir somun ekmek dağıtılır. Bu bağıştan zengin, fakir, Hristiyan, Yahudi veya Türk demeden yararlanılabildi.”

Salamon Schweigger

Bu metinde imarethanelerin;

- I. Osmanlı toplum hayatında önemli bir yardım kurumu olduğu,
II. Günümüzde vakıflar aracılığıyla varlığını sürdürdüğü,
III. Ayrım yapılmadan herkese yardım ettiği

özelliklerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III